

**Česká školní inspekce
Pardubický inspektorát**

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Čj. ČŠIE-1142/21-E

Název	Základní škola Osík, okres Svitavy
Sídlo	čp. 198, 569 67 Osík
E-mail	zs.osik@tiscali.cz
IČ	70989991
Identifikátor	600100383
Právní forma	příspěvková organizace
Zastupující	Mgr. Gabriela Pokorná
Zřizovatel	obec Osík
Místo inspekční činnosti	čp. 198, 569 67 Osík
Termín inspekční činnosti	18. až 20. 10. 2021

Inspekční činnost byla zahájena předložením pověření k inspekční činnosti.

Předmět inspekční činnosti

Předmětem inspekční činnosti bylo zjišťování a hodnocení podmínek, průběhu a výsledků vzdělávání poskytovaného školou vykonávané podle § 174 odst. 2 písm. b) a c) zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů, včetně hodnocení naplňování školních vzdělávacích programů.

Charakteristika

Základní škola Osík, okres Svitavy (dále škola) vykonává činnost základní školy a školní družiny. Počet tříd se za minulé období navýšil o jednu, ve čtyřech třídách se vzdělává 43 žáků (kapacita 100 žáků) všech postupných ročníků prvního stupně. Jedna třída je tvořena

spojením druhého a čtvrtého ročníku. V letošním školním roce jsou evidováni dva žáci se speciálními vzdělávacími potřebami, vzdělávání jsou podle individuálního vzdělávacího plánu a s podporou asistentů pedagoga. Pouze jeden žák dojíždí. Výuka je vedena podle Školního vzdělávacího programu pro základní vzdělávání *Mysli-jednej*.

Do oddělení školní družiny bylo aktuálně zapsáno 30 žáků, kapacita je plně využita. Úplata za zájmové vzdělávání není stanovena. Činnost probíhá podle *Školního vzdělávacího programu pro školní družinu*.

Hodnocení podmínek vzdělávání

Nová ředitelka školy aktuálně započala druhý rok svého působení ve funkci. Realistická vize školy zaměřená zejména na rozvoj vzdělávání, digitálních kompetencí a propojení školy s přírodou je přijímána pedagogy, zřizovatelem a jsou s ní seznamováni i zákoní zástupci. Jednotlivé cíle se již daří v dílčích krocích realizovat. V procesu řízení se ředitelka zaměřila na vzájemné vztahy a spolupráci pedagogických pracovníků. Jejich součinnost se pozitivně odráží i v kvalitě výchovně vzdělávacího procesu a vytváření příjemné pracovní atmosféry. Zatím si ponechala ve své kompetenci i další správu školy, kromě činnosti školní metodiky prevence. Na základě nových zkušeností z distančního vzdělávání aktuálně monitoruje stav oblastí a postupně plánuje delegovat pravomoci i na ostatní spolupracovnice. Hospitační a kontrolní činnosti jsou zatím realizované spíše neformálním způsobem, který ale umožňuje účinné hodnocení činnosti pedagogů, celkový přehled o chodu školy a pružnou realizaci potřebných změn. V průběhu inspekční činnosti byly opraveny drobné formální nedostatky v dokumentaci školy. K operativnímu organizování postupů školy a procesu vzdělávání účelně přispívají jednání pedagogické rady a pravidelné týdenní pracovní porady. Přenos informací je zajištěn intenzivním denním kontaktem mezi všemi pedagogy a umožňuje pracovníkům školy realizovat nastavené cíle.

Pedagogický sbor je téměř plně odborně kvalifikovaný, byl doplněn o dvě asistentky pedagoga a školní asistentku. Ke zvyšování kvality výchovně vzdělávacího procesu ve prospěch dalšího rozvoje žáků funkčně napomáhá organizované další vzdělávání pedagogů a sdílení profesních zkušeností včetně vzájemných hospitací.

Materiální podmínky školy se znovu zlepšily, za finanční podpory zřizovatele proběhla např. výměna oken a osvětlení ve třídách, pořízeny byly nastavitelné lavice, relaxační koutky na chodbách, vybavení šaten apod. Průběžně jsou dokupovány multimediální pomůcky pro rozvoj digitálních kompetencí a další pomůcky pro zvýšení názornosti výuky, které byly ve výuce využívány pedagogy i žáky. Prostředí tříd je účelně a esteticky doplněno didaktickým materiálem pro podporu učení žáků. Nadstandardní jsou podmínky pro pravidelné i volnočasové pohybové aktivity žáků. Kvalitní rozvoj individuálních fyzických dovedností byl u žáků zřetelný.

O pravidlech bezpečnosti a ochrany zdraví jsou žáci poučováni. Této oblasti věnuje škola pozornost i v různých vzdělávacích oblastech. Četnost školních úrazů není vysoká. Osvojování zdravého životního stylu žáků je podporováno nejen ve výuce, ale také zapojením do tradičních projektů (*Mléko do škol, Ovoce a zelenina do škol*, apod.).

Škola hospodáří s finančními příspěvky ze státního rozpočtu a od zřizovatele. Daří se jí získávat finanční prostředky z Evropské unie na rozvoj vzdělávacího procesu, podpory žáků doučováním, na činnost školního asistenta. Rozšířením spolupráce s dalšími partnery se podařilo získat i menší sponzorské dary na další aktivity školy.

Hodnocení průběhu vzdělávání

Sledovaná výuka se vyznačovala především vhodným střídáním různých forem a metod, které vedly k rozvoji znalostí, dovedností a někdy postojů, ale také k samostatnosti a zodpovědnosti za svoji práci ve vyučování. Proto byli žáci v průběhu činností aktivní, udrželi soustředění i při skupinové nebo samostatné práci. Tomu napomáhalo i časté zařazování uvolnění fyzickým protažením, změnou pracovního místa apod. Učivo bylo ve velké míře vyvozováno, pochopení žáků podporovala dobře vedená práce s chybou, časté propojování s praxí a sdílení osobních zkušeností žáků. Zřejmé bylo systematické zaměření na upevnění základního učiva z období distančního vzdělávání. Učitelky vytvářely dostatečný prostor pro vyjádření všech žáků k probíranému tématu a tím také získávaly zpětnou vazbu o míře pochopení probíraného učiva jednotlivců. Diferenciace pro podporu nadání či hlubšího zájmu některých žáků o dané téma dalším rozšiřujícím učebním materiálem nebo vyšší náročností zadání byla pozorována v malé míře. Příležitostí pro výuku anglického jazyka je účelnější výběr metod a forem, které by větší měrou podporovaly aktivní používání cizího jazyka v přirozených komunikačních situacích a tím výrazněji přispívaly k rozvoji řečových dovedností žáků.

Učitelky žákům účelně individuálně pomáhaly v případě potíží, někdy si tuto oporu poskytovali i žáci mezi sebou. Speciální vzdělávací potřeby žáků byly zohledňovány během procesu učení. Pomoc asistentek pedagoga byla zaměřená individuálně, v případě potřeby se věnovaly dalším žákům nebo napomáhaly i s organizací výuky. Učitelky průběžně pozitivně motivovaly žáky k dosažení požadovaných výsledků i tím, že převážně zřetelně vyjadřovaly důvěru v jejich schopnosti. V procesu výuky byly efektivně využívány názorné pomůcky a zčásti i multimediální prostředky, které dopomáhaly procvičování a upevnování učiva, vizuální podpoře témat. V závěru hodin bylo učitelkami provedeno shrnutí obsahu výuky a dosažených výsledků žáků. Pokrokem od minulé inspekční činnosti je zkvalitnění sebehodnocení žáků, které plánovaně probíhalo ve všech ročnících nejen v závěru vyučovací hodiny, ale i v jejím průběhu. Jeho obsah byl účelný, žáci si vzhledem k svému věku uvědomovali souvislosti o pokroku svého učení, protože byli vedeni ke konkrétnějšímu vyjádření, co a proč jim dělalo problém nebo jakých výsledků dosáhli, či jak mají dále postupovat. Komunikace učitelky s žáky byla partnerská, zohledňovala i jejich sociální, emoční, fyzické potřeby a panovala mezi nimi zřetelná důvěra.

Výuku doplňují také vhodně zvolené školní projekty a akce zaměřené na posilování funkčních gramotností, kompetencí, pozitivního ovlivňování životních postojů a hodnot, které probíhaly v omezeném rozsahu i v době distanční výuky. Realizaci obsahu všech vyučovacích předmětů je přikládána stejná důležitost, což cíleně a kvalitně podporuje všestranný rozvoj žáků. Kvalitu vzdělávání také pozitivně ovlivňuje převážné uspořádání tříd pouze z jednotlivých ročníků.

Činnost školní družiny přirozeně navazovala na obsah základního vzdělávání, její témata jsou zpracována tvořivým způsobem, aby jejich realizace podpořila další individuální rozvoj žáků. Prospěšné je, že žáci mají možnost změny prostředí po výuce a nabídku pro volnou hru, rozvoj nadání a odpočinek provádět v kreativně zařízeném prostoru školní družiny. Vychovatelkou byla podporována možnost vybírat si činnosti podle svých momentálních zájmů. Opomíjen nebyl důležitý pobyt venku a sportovní vyžití v okolí školy. Pozitivním jevem jsou i realizované celoroční projekty, které podporují přirozený zájem o danou tematiku, sdílení zkušeností a rozvoj dovedností žáků. Komunikace jak mezi vychovatelkami a žáky, tak i mezi žáky samotnými, byla přátelská a vzájemně naslouchající, čímž dotvářela příjemnou atmosféru. Činnost školní družiny velmi dobře přispívá ke kvalitě poskytovaného vzdělávání.

Hodnocení výsledků vzdělávání

System hodnocení výsledků vzdělávání žáků je funkční, škola využívá pro interní hodnocení obvyklé metody (např. ústní zkoušení, kontrolní práce a testy). Výsledky jsou zaznamenávány formou klasifikace, v období distančního vzdělávání byly pravidelně vyhodnocovány podrobnější informace o průběhu vzdělávání jednotlivých žáků. Následně zjištěné výsledky jsou uplatňovány v individuálním přístupu, aby školní výstupy zvládli všichni žáci v co nejvyšší možné úrovni vzhledem ke svým schopnostem. Novou příležitostí pro komplexnější přístup sledování vzdělávacího pokroku žáků jsou započatá portfolia a rozvíjení žákovského hodnocení podle předem známých kritérií. Pozitivně lze hodnotit i slovní hodnocení jako doplněk k vysvědčení, protože se žáci a jejich rodiče lépe uceleně obeznámí s mírou dosažených výsledků. K předcházení neúspěchů je nabízeno individuální doučování, které je žáky výrazně využíváno a jeho počínající výsledky jsou kladně hodnoceny učitelkami. K podpůrným opatřením stanoveným školskými poradenskými zařízeními bylo ve zhlédnuté výuce přihlíženo. Pro účinnější kontrolu v oblasti naplňování obsahu školního vzdělávacího programu bylo nově nastaveno elektronické vedení záznamů třídních knih a evidence hodnocení. Zpětnou vazbou o výsledcích vzdělávání jsou informace ze základních škol, kam žáci přecházejí na druhý stupeň.

Zákonní zástupci jsou o výsledcích vzdělávání informováni na pravidelných informačních schůzkách, i formou *triád*, nebo při individuálních návštěvách školy a také průběžnými záznamy klasifikace. Ve školním roce 2020/2021 prospělo 36 žáků s vyznamenáním a šest prospělo. Drobné přestupky žáků byly řešeny domluvou. Většina žáků byla oceněna pochvalou za své úsilí během běžné i distanční výuky. Průběžné sledování případných signálů rizikového chování, preventivní aktivity, které bylo možné realizovat, a zařazená témata v obsahu vyučovacích předmětů se příznivě odráží v minimálním řešení výchovných problémů, které nebyly závažné. Důležitost je přikládána i volnočasovým aktivitám, žáci jsou tímto způsobem podpořeni ve smysluplném trávení volného času, rozvoji nadání i dalších sociálních zkušeností. Výraznou pedagogickou i psychologickou podporou žáků byly v minulém období on-line třídnické hodiny, které prezenčně pokračují v aktuálním školním roce a jsou zaměřené zejména na podporu vztahů a preventivní aktivity.

Prezentace na veřejnosti a účast žáků v různých soutěžích byly výrazně ovlivněny distančním vzděláváním, přesto se je podařilo do nich zapojit v maximálně možné míře, jak on-line, tak osobní přítomností. Prostřednictvím projektů v různorodých oblastech (zaměření environmentální, pohybové, výtvarné, historické apod.), včetně spolupráce s takto zaměřenými organizacemi, jsou žáci podněcováni k vytváření pozitivního vztahu k životnímu prostředí, osobnostnímu rozvoji, utváření si hodnotového žebříčku a dovedností využitelných v jejich životě.

Škola využívá partnerství hlavně s mateřskou školou, místními spolky, Policií ČR, apod. Aktivní je ve spolupráci se zákonnými zástupci, v mnohých případech byl navázán úzký kontakt a účinná pomoc ve prospěch vzdělávání jejich dětí. Významným partnerem je zřizovatel, který se výrazně podílí na zajištění materiálních podmínek a podpoře priorit školy.

Závěry

Vývoj školy

- nástup nové ředitelky školy,
- rozšíření pedagogického sboru a zlepšení odborné kvalifikace,

- navýšení o jednu třídu základní školy,
- navýšení kapacity školní družiny,
- zlepšení materiálních podmínek.

Silné stránky

- Partnerský vztah k žákům, respektování školních pravidel a učební prostředí, které podporují vzdělávací pokrok žáků,
- podpora motivace žáků a činnostní pojetí výuky, které vedly k aktivnímu přístupu žáků k učení,
- poskytování zpětné vazby a uplatňování sebehodnocení žáků, které vede k uvědomění vzdělávacího pokroku žáků.

Slabé stránky a/nebo příležitosti ke zlepšení

- Výběr metod a forem výuky, které snižují aktivní používání cizího jazyka žáků,
- malá míra diferenciací výuky, která by více podporovala využití individuálního učebního potenciálu žáků.

Doporučení pro zlepšení činnosti školy

- zajistit pro pedagogy vzdělávání zaměřené na jazykovou gramotnost, didaktiku výuky cizího jazyka a na podporu použití diferenciací ve výuce,
- dopracovat systém kontrolní činnosti a případně delegovat kompetence související s chodem školy na další pedagogy.

Stanovení lhůty

Česká školní inspekce v souladu s § 175 odst. 1 školského zákona ukládá ředitelce školy ve lhůtě do 30 dnů přijmout adekvátní opatření k prevenci nedostatků zjištěných při inspekční činnosti a ve stejné lhůtě písemně informovat Českou školní inspekci, jaká byla přijata opatření.

Zprávu zašlete na adresu Česká školní inspekce, Pardubický inspektorát, Sukova třída 1556, 530 02 Pardubice, případně prostřednictvím datové schránky (g7zais9), nebo na e-podatelnu csi.e@csicr.cz s připojením elektronického podpisu.

Seznam dokladů, o které se inspekční zjištění opírají

1. Zřizovací listina ze dne 18. září 2009
2. Jmenování ředitelky školy ze dne 19. 6. 2020 s účinností od 1. 8. 2020
3. Udělení výjimky z počtu žáků ze dne 28. 6. 2021 čj. 03/21
4. Výpis správního řízení o změně statutární osoby čj. MSMT-39118/2020-2 ze dne 7. 10. 2020
5. Rozhodnutí o změně v údajích vedených v rejstříku škol a školských zařízení, čj. SpKrÚ 25306/2015 OŠK ze dne 27. dubna 2015 s účinností od 1. 9. 2015 (navýšení počtu žáků ve školském zařízení - školní družina)
6. Školní vzdělávací program pro základní vzdělávání *Mysli-jednej* s platností od 1. 9. 2021

7. Školní vzdělávací program pro školní družinu, školní rok 2021/2022
8. Školní matrika, školní roky 2020/2021 a 2021/2022 (výběr)
9. Školní řád platný od 1. 9. 2021 (s přílohou Klasifikační řád)
10. Vnitřní řád školní družiny platný od 1. 9. 2021
11. Rozvrhy hodin tříd, školní rok 2021/2022
12. Dokumentace žáků se speciálními vzdělávacími potřebami, školní rok 2021/2022
13. Záznamy z jednání pedagogické rady, školní roky 2020/2021 a 2021/2022
14. Výroční zpráva, školní rok 2020/2021
15. Personální dokumentace pedagogických pracovníků, školní rok 2021/2022
16. Inspekční zpráva Čj. ČŠIE-651/15-E ze dne 22. 6. 2015

Poučení

Podle § 174 odst. 11 školského zákona může ředitelka školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci, a to do 14 dnů po jejím převzetí. Případné připomínky zašlete na adresu, Česká školní inspekce, Pardubický inspektorát, Sukova třída 1556, 530 02 Pardubice, případně prostřednictvím datové schránky (g7zais9), nebo na e-podatelnu csi.e@csicr.cz s připojením elektronického podpisu, a to k rukám ředitele inspektorátu.

Inspekční zprávu společně s připomínkami a stanoviskem České školní inspekce k jejich obsahu zasílá Česká školní inspekce zřizovateli a školské radě. Inspekční zpráva včetně připomínek je veřejná a je uložena po dobu 10 let ve škole nebo školském zařízení, jichž se týká, a v místně příslušném inspektorátu České školní inspekce. Zároveň je inspekční zpráva zveřejněna na webových stránkách České školní inspekce a v informačním systému InspIS PORTÁL.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Mgr. Bc. Iva Morávková, školní
inspektorka, vedoucí inspekčního týmu

Mgr. Bc. Iva Morávková v. r.

Mgr. Jan Kozák, kontrolní pracovník

Mgr. Jan Kozák v. r.

V Pardubicích 10. 11. 2021

Datum a podpis ředitelka školy potvrzující projednání a převzetí inspekční zprávy

Mgr. Gabriela Pokorná, ředitelka školy

Mgr. Gabriela Pokorná v. r.

V Osíku 12. 11. 2021